

మందారమాల సత్యం మందపాటి

నెలనెలా ఓ ప్రతిభామూర్తికి అభినందన మందారమాల

30

మ(ల్లా) ది శారదాదేవి మంబరమే!

'ప్రౌఢ వాక్యాల తెరల మరుగున దోబూచులాడే ముగ్ధ

భావాలతో

వన్నెలాడిలా కన్నెలేడిలా వయ్యారాలు పోయే

తేనె తేటల తెలుగు మాటల రంగుల హారంగులతో

తెలుగువాడి జీవిత జీమూతాన్ని ఒత్తిగించి

తెల్లని చక్కని చిక్కని కథా శరచ్చంద్రికలు వెలయించి

పడుచు గుండెలు గుబగుబలాడించి

మనసుకందని అందాలను భాషకు దించి

బ్రతుకులో కైతలో బయస్కొప్పు స్కొప్పులో

అచ్చర లచ్చల పచ్చి చమత్కారాలు పండించుకుంటూ

అలనాటి పాండురంగ విభుని పదగుంభనలా

పాండీ బజారు దర్బారులో నిలచి....

ఎవరన్నా! మహానుభావుకులు?

ఓహో! వచన రచనకు మేస్త్రి!

సాహో! రామకృష్ణ శాస్త్రి!

అన్నారు మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి గురించి బాపు - రమణలు తమ కార్వ్యానుల్లో.

0

0

0

మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి రెండు సాహిత్య విభాగాల్లో నిష్ణాతులు.

ఒకటి కథా రచయితగా, నాటక రచయితగా, వ్యాస రచయితగా.

రెండవది సినిమా పాటల, మాటల రచయితగా.

0

0

0

‘కథలు రాయటం వేరు. కథలు చెప్పడం వేరు. రామకృష్ణశాస్త్రిగారు కథలు రాయలేదు, చెప్పారు. శ్వాసించే అక్షరాలు ప్రాణశక్తిగా, ఆయన పాత్రలు చిరకాలం నిలుస్తాయి. రామకృష్ణశాస్త్రిగారు మనిషిగా రచయిత. రచయితగా తత్వవేత్త. అయితే ప్రవచనం చేయరు. పాఠం చెప్పరు. ముళ్ళ గులాబి కొమ్మతో సుతారంగా కొట్టినట్టు నొవ్వించినా, తెలియని బాధతో కుమిలే మనిషికి కన్నీరు తుడిచి కవ్వించి నవ్వించినా, ఆయన శైలి పైరగాలివంటి తెలుగుతనంతో ప్రసరిస్తుంది’ అంటారు మల్లాదివారి కథా సంపుటాలు ప్రచురించిన ప్రకాశకులు.

చలం స్త్రీకి జరుగుతున్న అత్యాచారాల్ని ఒక కోణంలో పరిశీలిస్తే, మల్లాదివారు స్త్రీల గురించీ, స్త్రీ పురుషుల ఆకర్షణ గురించీ, సామాజిక సమస్యల గురించీ ఎంతో అవగాహనతో కథలు వ్రాశారు. వీరి కథల్లో కేంద్రం స్త్రీ. ‘ఈ స్త్రీ తిరగబడటానికి ఎప్పుడూ సిద్ధంగా వుండే జ్యాల. ఆమెను ఆవిష్కరించటంలో కొంటతనం, రసికత, పారవశ్యం కనిపిస్తాయి. జీవితంలో ఈ మూడిటి కూడికల, తీసివేతల, వెలుగునీడలే ఆయన కథలకి ఇతివృత్తాలు. ఆయన కథల్లో స్త్రీ, పురుష ప్రవర్తనల్ని నియంత్రిస్తుంది. ఆయన కథలు, వేశ్య కణకణ మండే నిప్పు అనీ, దేవదాసి వ్యభిచారం కోసం పుట్టలేదనీ, శృంగారం అంటే వట్టి లైంగిక వ్యాపారం కాదనీ పదే పదే చెబుతాయి’

తేజోమూర్తులు అనే నవలలో పురుషుడి వలలో పడి మోసపోయిన ఒక స్త్రీ జీవితం కనిపిస్తుంది. కృష్ణాతీరం అనే నవలలో మానవ సంబంధాలను మెరుగుపరుచుకోవటం, పెళ్ళి సంబంధాలలో మూఢ విశ్వాసాల్ని తొలగించుకోవటం కథా వస్తువు. గురుప్రసాదం, మధ్యాక్కర, మీమాంస, గృహిణీపదం, నీలమణి, కైంకర్యం, మత్తకోకిల... ఇలా ఎన్నో చక్కటి కథలు. శాస్త్రిగారి కొన్ని కథల్లో వ్యంగ్యం కనిపిస్తుంది, కొన్ని కథల్లో హాస్యం కనిపిస్తుంది, కొన్ని కథల్లో ఒక పౌరాణికుడు కనిపిస్తాడు. అన్ని కథలలోనూ మనకి చక్కటి తెలుగు పద ప్రయోగం కనిపిస్తుంది.

‘ఎవరూ పలకరించకుండా వుంటే సానిపిల్లలు ఏమయిపోవాలి’,

‘నేను మీతో ఎందుకు లేచిపోవాలి? కావాలంటే మీరే రండి నా దగ్గరికి’,

‘మానుషమున్న ఏ ఆడది మొగవాణ్ణి పెళ్ళిచేసుకోవటానికి ఒప్పుకుంటుంది’,

‘ఆడకూతురికి ఓ కంట వెన్నెలుండాలి, ఓ కంట కత్తులుండాలి. గొంతులో కోయిలుండాలి, కొరడా వుండాలి’ ఇలాటి వాక్యాలు చదువుతుంటే చలం గుర్తుకి రాడూ!

అలాగే ఆనాటి భారతిలో ప్రచురింపబడ్డ ‘ఇలవేలుపు’ అనే రచనలో ఎన్నో చక్కటి వాక్యాలున్నాయి. ‘ఒక్కొక్క స్వార్థానికి ఒక్కొక్క దేవుడు’, ‘పక్కను జేరుక, చెక్కిలి నొక్కుచు చక్కగా సాక్కియుండే వేళ, మీ ఆయనతో నను బ్రోవమని చెప్పవే అని అనుశాసించింది నీవే కదయ్యా!’, ‘దేవుడిలోనించీ దేవతల్లోకి విస్తరించాము. నీ కులగోత్రాభి వృద్ధిని బట్టి నీ ఇలవేలపుల సంఖ్య కూడా వృద్ధి అవుతునే వుంటుంది. ఎవరి పంచ వారు కట్టుకున్నట్టు, ఎవరి చీర వారు సింగారించుకున్నట్టు, ఎవరి దేవుడు వారికంటూ వుండాలి’, ‘పూజారి వున్నంత వరకూ, ఆ దేవుడికి మైనారిటీ వెళ్ళదు. ఏం వరం ఇవ్వబోయినా అది చెల్లదు’ లాటివి వాటిలో కొన్ని.

ప్రాచీన కథలలోని పాత్రలతో ఆయన వ్రాసిన కథలు, కావ్యాలలా సాగుతాయి. సంస్కృత పదాలూ ఎక్కువగానే కనపడతాయి. అలాగే సందర్భానుసారంగా అచ్చ తెలుగు నుడికారం కొన్ని కథల్లోనూ, గోదావరి జాను తెలుగు కొన్ని కథల్లోనూ కొట్టవచ్చినట్టు కనిపిస్తుంది.

కథకి తలా తోకా అవసరమా అంటే, అది పాత్రల ఇష్టం అంటారు మల్లాది.

‘కథ మొదలుపెట్టటం వరకే రచయిత బాధ్యత. ఆ పైన పాత్రలే కథని నడిపిస్తాయి’ అంటారు.

0

0

0

మల్లాదివారు వ్రాసిన ఎన్నో పాటల్లో నాకు ఎంతో ఎంతో ఎంతో బాగా నచ్చినవీ, ఎన్నిసార్లు విన్నా తనివితీరనివీ జయభేరి సినిమాలో, పెండ్యాల సంగీతంలో ఘంటసాల పాడిన పాటలు.

వాటిల్లో మచ్చుకి ఈ పాటలో సాహిత్యం చూడండి. మనసు బాగున్నప్పుడు ఆనందించటానికీ, బాగా లేనప్పుడు - ఆహ్లాదపరచటానికీ, ఎంతో దోహదపరిచే మృదుమధురమైన పదాల పొందిక. తెలుగు భాషలోని అందాలను సుపరిమతాలతో వెదజల్లే సాహిత్య కుసుమం. సంగీత మణిదీపం.

‘రాగమయీ రావే... అనురాగమయీ రావే...

నీలాల గగనాన నిండిన వెన్నెలా, నీ చిరునవ్వుల కలకలలాడగా...

రాగమయీ రావే... అనురాగమయీ రావే...

చివురులు వేసిన చిన్నారి కోయిల మరి మరి మురిసే మాధురి నీవే

చనువై మనసై నెలరాయనితో కలువలు కులికే సరసాలు నీవే, సరసాలు నీవే సరాగాలు నీవే

రాగమయీ రావే... అనురాగమయీ రావే...

సంజలలో హాయిగ సాగే చల్లని గాలిలో మరుమల్లెల విరజాజుల పరిమళమే నీవు

జిలుగే సింగారమైన సుఖ సన్నెలు అంబరాన

సంబరపడు చక్కిలిగింతల సంబరమే నేను, నవ పరిమళమే నీవు

రాగమయీ రావే... అనురాగమయీ రావే... ’

అలాగే ఆ చిత్రంలోవే ఎన్నో పాటలు మల్లాది వ్రాసిన మరవలేని మధుర గీతాలు.

‘రసికరాజ తగు వారము కామా’ సాహిత్య, సంగీతాల్లో పరిచయం లేనివారిని కూడా రసామృతంలో ముంచే పాట.

‘మది శారదాదేవి మందిరమే’ సరస్వతీదేవికి మల్లాది వారి అక్షరాంజలి.

చిరంజీవులు చిత్రంలోని ‘కనుపాప కరువైన కనులెందుకో! తనవారు తనవారె విడిపోరులే, కను మూసి గగనాన కలిసేరులే!’ పూదయాన్ని కదిలించే పాట.

అదే చిత్రంలోని ఇంకొక పాటలో అనురాగమే కాక, ప్రియురాలి గడుసుతనం కూడా ఎంతో అందంగా చూపించిన సాహిత్యం ఇలా వుంటుంది.

‘తెల్లవార వచ్చె తెలియక నా స్వామి మళ్ళి పరుండేవు లేరా

మళ్ళి పరుండేవు లేరా! మసలుతు వుండేవు మారాము చాలింక లేరా!’

రహస్యం చిత్రంలో ఆయన వ్రాసిన యక్షగానంలో అక్షర లక్షలు చేసే సాహిత్యం వుంది. ఇంటిగుట్టు చిత్రంలో

‘మందు కాని మందు’ లాటి ఎన్నో హాస్య గీతాలు వ్రాశారు. దొంగల్లో దొర చిత్రంలో ‘మాధవా మానినీ చిత్త చోరా గోకులానంద బాలా, నన్నేలరా’ ఒక చక్కటి పాట. అటువంటిదే ‘నన్నేలు మోహనుడేడమ్మా, నందగోప బాలుడెందు దాగినాడమ్మా’ అనే పాట. ‘ఈడు జోడుగా, తోడు నీడుగా.. మనముందాములే ఈ తీరుగా’ అనే యుగళగీతం కూడా ఈ చిత్రంలోనిదే

రేచుక్క చిత్రంలో ‘భలే భలే పావురమా, ఎగరాలీ సరదా తీరగా పావురమా’, ‘ఒంటరొంటరిగ పోయేదానా, ఒక మాటా వినిపో...’ లాటివి మల్లాదివారి అలనాటి మధుర గీతాల్లో కొన్ని.

'నీదాననన్నదిరా... నిన్నే నమ్మిన చిన్నదిరా' ఇంకొక మంచి పాట.

' రారాదో రాచిలుకా! చేర రారాదో రాచిలుకా!' చిన్న కోడలు చిత్రంలోని తీయని పాట.

చిత్రంలో చిత్రంగా సముద్రాలగారి పేరు వేసుకున్నా, మల్లాది వ్రాసిన మరవలేని పాట దేవదాసులోని 'జగమే మాయ.. బ్రతుకే మాయ'. నిరాశలో వేదాంతాన్ని రంగరించి, జీవిత సత్యాలకి దర్పణం పట్టిన భగవద్గీత.

'జగమే మాయ.. బ్రతుకే మాయ! వేదాలలో సార మింతేనయా! ఈ వింతేనయా!

కలిమిలేములు కష్ట సుఖాలు! కావడిలో కుండలని భయమేలోయి!

కావడి కొయ్యేనోయ్, కుండలు మన్నేనోయ్, కనుగొంటే సత్యమింతేనోయి! ఈ వింతేనోయి!

జగమే మాయ.. బ్రతుకే మాయ! వేదాలలో సార మింతేనయా! ఈ వింతేనయా!

ఆశా మోహముల దరిరానీకోయి! అన్యులకే నీ సుఖమూ అంకితమోయి!

బాధే సౌఖ్యమనే భావన రానీవోయ్! ఆ ఎరుకే నిత్యలానందమోయ్! బ్రహ్మానందమోయ్!

జగమే మాయ.. బ్రతుకే మాయ! వేదాలలో సార మింతేనయా! ఈ వింతేనయా!'

మల్లాది ఎన్నో చిత్రాలకు మాటలు కూడా వ్రాశారు. వాటిల్లో చెప్పుకోదగ్గ చిత్రం అంజలి, నాగేశ్వరావు నటించిన 'సువర్ణ సుందరి'. ఆనాడు బాక్సాఫీసుని బద్దలు కొట్టిన చిత్రాల్లో ముఖ్యమైనది.

0

0

0

1905లో మచిలీపట్నం-చిట్టిగూడూరులో పుట్టిన మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి 1965లో పరమపదించారు.

ఆయన గురించి ప్రజాకవి దాశరథి ఇలా అంటారు:

'ఆంధ్ర జనులారా మీ హృదయ యాంగణముల

మల్లె పందిళ్ళు వేసి యా మండపముల

మల్లెకన్న మెత్తని మనసుల్ల సిల్ల

సరసు మల్లాదిని ప్రతిష్ఠ సలుపుదోయి!' అని.

0

0

0